

Г. О. Балл

Вміння

ВМІННЯ – здатність людини як суб'єкта діяльності до успішного свідомого розв'язання практичної чи теоретичної задачі певного типу, тобто до досягнення певної мети за окреслених умов. Найчастіше В. трактується як одна з осн. форм володіння способом розв'язання задачі (системою операцій, реалізація якої суб'єктом із високою ймовірністю забезпечує досягнення мети). На відміну від навички, В. передбачає контроль свідомості над метою (вимогою задачі), умовами та результатами (проміж. й кінц.) її досягнення, виконув. операціями. Формування й функціонування кожного В. базується на володінні певн. навичками, знаннями, а також частк. В. (що забезпечують досягнення проміж. цілей для володіння даним В.). Напр., навички написання окремих літер і знання того, з яких літер складається певне слово, є передумовами формування й функціонування В. написати це слово; В. (і навички) написання окремих слів входять до структури В. написати речення, яке складається з цих слів. Творчі В. допомагають розв'язувати проблемні задачі, спираючись на певні принципи їхнього розв'язування, які виявились успіш. щодо багатьох задач. Багатство й досконалість В., якими володіє працівник, є ознакою його профес. компетентності, а формування і вдосконалення різноманіт. В. – одна з провід. функцій навч. у межах заг. та профес. освіти. Удосконалення В. може спрямовуватися на автоматизацію виконання особою послідовності операцій, якою реалізується це В. (його перетворення на навичку); на узагальнення здобутого В., його застосування (з необхід. корективами) до ширшого кола задач. Розвивал. можливості й соц. цінність процесу навчання визначаються формуванням творч., заг.-навч. і заг.-труд. В., котрі істотно підвищують рівень психол. забезпечення діяльності.

Рекомендована література

1. Милерян Е. А. Психология формирования общетрудовых политехнических умений. Москва, 1973;
2. Моляко В. А. Психология конструкторской деятельности. Москва, 1983;
3. Гильбух Ю. З. Как учиться и работать эффективно. Минск, 1985;
4. Максименко С. Д. Психологічний аналіз діяльності // Заг. психологія: Підруч. К., 2000.

Бібліографічний опис:

Вміння / Г. О. Балл // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-35180>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).